

ଗୁରୁଦୟାଳ କୌର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

କର୍ତ୍ତାର କୌର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ମାର୍ଚ୍ଚ 26, 1998

[ଜି.ଏନ୍. ରାୟ ଏବଂ ଜି. ବି. ପଟ୍ଟନାୟକ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ]

ଭାରତୀୟ ଉତ୍ତରାଧିକାର ଅଧିନିୟମ 1925:

ଇଚ୍ଛାପତ୍ର — ବୈଧ ସମ୍ପାଦନ ଏବଂ ସାକ୍ଷ୍ୟାଙ୍କନ — ଇଚ୍ଛାପତ୍ରର ସମ୍ପାଦନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସନ୍ଦେହଜନକ ପରିସ୍ଥିତି — ସେହି ସନ୍ଦେହଜନକ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦୂର କରିବାର ଭାର ଇଚ୍ଛାପତ୍ରର ସମର୍ଥକ ଉପରେ ରହିଥାଏ — ଅଦାଲତଙ୍କର ବିବେକ ଏହି ବିଷୟରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ, ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଇଚ୍ଛାପତ୍ରଟି ଆବଶ୍ୟକ ଆଇନସମ୍ମତ ପ୍ରକାରରେ ସମ୍ପାଦିତ ଏବଂ ସାକ୍ଷ୍ୟାଙ୍କିତ କରାଯାଇଥିଲା - ଏହା ମଧ୍ୟ ପ୍ରମାଣିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଇଚ୍ଛାପତ୍ରଟି ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ସ୍ୱାଧୀନ ଇଚ୍ଛାଶକ୍ତିର ଫଳ ଥିଲା — ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଥିବା ଇଚ୍ଛାପତ୍ର — ଅପିଲୀୟ ଅଦାଲତ କାରଣ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଇଚ୍ଛାପତ୍ରର ବୈଧ ସମ୍ପାଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ — ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଅନୁଯାୟୀ ସନ୍ଦେହ ଦୂର ହୋଇ ନଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ — ସେହି ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମଧ୍ୟ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ — ନିଷ୍ପତ୍ତି ହେଲା, ଏପରି ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି କାରଣ ନଥିଲା ।

ରାଣୀ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ କୁମାର ଖଗେନ୍ଦ୍ର ନାରାୟଣ ଦେବ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ, ଏ. ଆଇ. ଆର୍. (1962) ଏସ୍. ସି. 567, ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ।

ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2944/1985 ।

R.S.A. No. 2995 of 1984 ରେ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ 26.11.84 ତାରିଖରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ କମଳ କୁମାର ଭାଟିଆ ଏବଂ ନବୀନ ସାହୁଙ୍କୁ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆର୍. ସି. ଗୁପ୍ତେଜ୍, (ଏନ୍. ପି.) ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା:

ଏହି ଆଦେଶ 26 ନଭେମ୍ବର, 1984 ତାରିଖରେ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା Appeal No. 2995 of 1984 ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ରାୟ ବିରୋଧରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ହୋଇଛି । ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଦ୍ଵାରା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉକ୍ତ ଆଦେଶକୁ ଖାରଜ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଆଦେଶନକାରୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ହରନାମ ସିଂଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ବୋଲି କୁହାଯାଇଥିବା ଇଚ୍ଛାପତ୍ରକୁ, ବିଚାରଣ ଅଦାଲତଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିବା ସମୟରେ ବିଜ୍ଞ ଜିଲ୍ଲା ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ବୈଧ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ । ଏହି ମାମଲାରେ କୌଣସି ବିବାଦ ନାହିଁ ଯେ, ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଇଚ୍ଛାପତ୍ରଟି ଏକ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର ଥିଲା ଏବଂ ଉପ-ନିବନ୍ଧକଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏଥିରେ ଏକ ଅନୁଲେଖ ରହିଛି ଯେ, ଇଚ୍ଛାପତ୍ରର ନିଷ୍ପାଦକଙ୍କୁ ଗ୍ରାମର ଲମ୍ବାରଦାର ପୂରନ୍ ସିଂହ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପରିଚୟ କରାଇଥିଲେ, ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦକ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର ସମ୍ପାଦନକୁ ସ୍ଵୀକାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେଥିରେ ସ୍ଵାକ୍ଷର ମଧ୍ୟ କରିଥିଲେ ।

ନିମ୍ନ ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ କିଛି କାରଣଗୁଡ଼ିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛି, ଯାହା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଧୀଶଙ୍କ ମତାନୁସାରେ ଉକ୍ତ ଇଚ୍ଛାପତ୍ରର ପ୍ରାମାଣିକତା ଓ ବୈଧ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ସମ୍ପର୍କରେ ଯୁକ୍ତିସଂଗତ ସନ୍ଦେହ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା । ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଯେ, ଉକ୍ତ ଇଚ୍ଛାପତ୍ରରେ କିଛି ପ୍ରକୃତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କୁ ସେହିପରି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ କୌଣସି କାରଣ ଦର୍ଶାଇବା ବିନା ବର୍ଜିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଯେ, ସେମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଘୋଷଣାମୂଳକ ମାମଲାରେ, ଇଚ୍ଛାପତ୍ରର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ମୂଳ ବର୍ଣ୍ଣନା ପତ୍ରରେ ସେହିପରି କୌଣସି ଇଚ୍ଛାପତ୍ରର ଅସ୍ତିତ୍ଵ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ କ୍ଷୀଣ ବର୍ଣ୍ଣନା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ ନଥିଲା । କେବଳ ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପରେ ତାଙ୍କୁ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ପ୍ରତିବାଦୀ ଭାବେ ସମ୍ମିଳିତ କରାଗଲା, ସେତେବେଳେ ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନା ପତ୍ରରେ ଇଚ୍ଛାପତ୍ରର କାର୍ଯ୍ୟକରଣ ବିଷୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଜ୍ଞ ଜିଲ୍ଲା ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ମଧ୍ୟ ସେହି କାରଣ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ, ଯାହାର ଆଧାରରେ ସେ ଏହା ସନ୍ଦେହ କରିଥିଲେ ଯେ ଇଚ୍ଛାପତ୍ରର କାର୍ଯ୍ୟକାରକଙ୍କୁ ଲମ୍ବାରଦାର ଦ୍ଵାରା ପରିଚିତ କରାଯାଇଥିଲା କି ନାହିଁ, କାରଣ ସବ୍-ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର କହିପାରିନଥିଲେ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟକାରକଙ୍କୁ ପରିଚିତ କରାଇଥିବା ଲମ୍ବାରଦାର ହରିଜନ ଲମ୍ବାରଦାର ଥିଲେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କେହି । ଏଠାରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ସୂଚିତ କରାଯାଇପାରେ ଯେ ଇଚ୍ଛାପତ୍ରର ଲେଖକ ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟରେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ସେ ଇଚ୍ଛାପତ୍ରର ନିର୍ବାହକଙ୍କୁ ଜାଣି ନାହାଁନ୍ତି ।

ଆଇନଟି ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ଯେ ଯଦି ଇଚ୍ଛାପତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ବିଷୟରେ ସନ୍ଦେହଜନକ ପରିସ୍ଥିତି ଅଛି, ତେବେ ଇଚ୍ଛାପତ୍ରର ବୈଧତା ବିଷୟରେ ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଛି ଏହିପରି ସନ୍ଦେହଜନକ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦୂର କରିବା । ଏହି ସନ୍ଦର୍ଭରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାଣୀ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେବୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ କୁମାର ଖରେନ୍ଦ୍ର ନାରାୟଣ ଦେବ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ, AIR (1962) SC 567 ମାମଲାର ରାୟକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ । ଉକ୍ତ ରାୟରେ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଛି ଯେ, ଯଦି ଏକ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ତାହାକୁ ପ୍ରକୃତ ଓ ସତ୍ୟ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ, ତେବେ କେବଳ ଏହି କାରଣରୁ ଯେ ଇଚ୍ଛାପତ୍ରଟି ପଞ୍ଜୀକୃତ, ସନ୍ଦେହ ଥିବା ସ୍ଥିତିରେ ଇଚ୍ଛାପତ୍ରର ବୈଧତା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ତ ସନ୍ଦେହ ସ୍ବତଃ ଦୂର ହୋଇଯିବ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଛି ଯେ, ସାକ୍ଷୀଙ୍କର ଏହି ସାଧାରଣ ବକ୍ତବ୍ୟ ଯେ ସେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀକଣ୍ଠ ଇଚ୍ଛାପତ୍ରର ସମ୍ପାଦନ ସ୍ବୀକାର କରୁଥିବା ଦେଖିଥିଲେ, ଇଚ୍ଛାପତ୍ରର ଯଥାବିଧି ସମ୍ପାଦନ ଓ ସାକ୍ଷ୍ୟାଙ୍କନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସନ୍ଦେହକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରମାଣ୍ୟ ନୁହେଁ । ଏହା କ୍ଷଷ୍ଟ ଭାବେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଛି ଯେ, କେବଳ ଇଚ୍ଛାପତ୍ରର ପଞ୍ଜୀକରଣ ମାତ୍ରରୁ ସନ୍ଦେହ ଦୂର ହୁଏ ନାହିଁ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର AIR (1959) SC 443 ରେ ପ୍ରକାଶିତ ପୂର୍ବତନ ରାୟ ଉପରେ ଭରସା କରି ଉକ୍ତ ରାୟରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଛି ଯେ, ଯେଉଁଠାରେ ଇଚ୍ଛାପତ୍ରର ବୈଧ ସମ୍ପାଦନ ଓ ସାକ୍ଷ୍ୟାଙ୍କନକୁ ଘେରି ରହିଥିବା ସନ୍ଦେହଜନକ ପରିସ୍ଥିତିମାନଙ୍କୁ ଦୂର କରିବାରେ ପ୍ରସ୍ତାବକ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ସେଠାରେ ପ୍ରସ୍ତାବକଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ପ୍ରଶାସନ ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଆଇନ ସୁସ୍ଥିର ଭାବେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଯେ, ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିବେକ ଏହି ବିଷୟରେ ସନ୍ଦେହ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ, ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଇଚ୍ଛାପତ୍ରଟି କେବଳ ଭାରତୀୟ ଉତ୍ତରାଧିକାର ଆଇନ, 1925 ଅନୁସାରେ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରକାରରେ ସମ୍ପାଦିତ ଓ ସାକ୍ଷ୍ୟାଙ୍କିତ ହୋଇଥିଲା ତାହା ନୁହେଁ, ବରଂ ଏହା ମଧ୍ୟ ପ୍ରମାଣିତ ହେବା ଉଚିତ ଯେ, ଉକ୍ତ ଇଚ୍ଛାପତ୍ରଟି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀକଣ୍ଠ ସ୍ବାଧୀନ ଇଚ୍ଛାଶକ୍ତିର ଫଳସ୍ବରୂପ ଥିଲା ଏବଂ ସେ ଇଚ୍ଛାପତ୍ରର ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ଜାଣି ଓ ବୁଝି ସ୍ବଇଚ୍ଛାରେ ତାହାକୁ ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ, ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହଜନକ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ, ସେତେବେଳେ ସନ୍ଦେହଜନକ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛାପତ୍ରର ସମର୍ଥକଙ୍କ ଉପରେ ଦାୟିତ୍ବ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥାଏ । ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ନିମ୍ନସ୍ଥ ଅପିଲୀୟ ଅଦାଲତ କାରଣ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଇଚ୍ଛାପତ୍ରର ବୈଧ ସମ୍ପାଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ସନ୍ଦେହଜନକ ପରିସ୍ଥିତିଗୁଡ଼ିକୁ ଅଦାଲତର

ଜି. କୌର ବନାମ କେ. କୌର

ସନ୍ତୋଷଜନକ ଭାବରେ ଦୂର କରାଯାଇନଥିବା ବୋଲି ସ୍ପଷ୍ଟ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ; ଏବଂ ନିମ୍ନସ୍ଥ ଅପିଲୀୟ ଅଦାଲତର ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ମଧ୍ୟ ଆପଣି ହୋଇଥିବା ରାୟ ଦ୍ଵାରା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମର୍ଥନ କରିଥିବାରୁ, ଆମେ ଏପରି ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ଦେଖୁନାହୁଁ । ଏହିପରି, ଏହି ଆବେଦନ ବିଫଳ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହାକୁ ଖାରଜ କରାଯାଉଛି ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ଦିଆଯାଉ ନାହିଁ ।

ଟି. ଏନ୍. ଏ.

ଆବେଦନଟି ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ଵୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:

ଅନୁବାଦିକା:

ତପସ୍ବିନୀ ବିଶ୍ଵାଳ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ,

କଟକ ।